

Jeg imødeser derfor med forventning resultaterne af den forestående verdensvindekongress. Udviklingsministeren og socialministeren vil redegøre nærmere for arbejdet med forberedelserne til verdensvindekongressen herefter.

Ministeren for udviklingsbistand (Poul Nielson):

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i statsministrens bemærkning om kvindernes centrale rolle i den sociale udvikling af deres samfund og behovet for at sikre, at de kan udfylde denne rolle.

At give kvinderne mulighed for at udfylde denne centrale rolle er ikke længere et spørgsmål om holdninger og traditionsmæssige barrierer. Det er en simpel nødvendighed, og vi ved, at det er det. Vi er nødt til at gøre os den største umage for at sikre kvindernes indflydelse og kapacitet eller det, der på engelsk, som jo er forhandlingsproget, kaldes empowerment.

Jeg mener også, at processen bort fra en isoleering af ligestillingsproblemer som noget, der er et kvindeproblem som sådan, og hen imod en egentlig integration af kønsaspektet i den generelle politik og planlægning er den virkelige udfordring for det internationale samfund som helhed og for os alle som enkeltpersoner af begge køn.

Det er det, som med et andet engelsk udtryk, der nu breder sig i diskussionen, kaldes mainstreaming. Det kunne man vel sige på dansk betyder, at det væves eller splejses ind i sammenhængen og helheden. Denne splejsning og det at sikre kvinderne indflydelse og kapacitet bliver de to væsentlige tværgående emner på kvindekonferencen i Beijing, og det bliver også hovedopgaver i opfølgningen bagefter. Det er opgaver, som er relevante og centrale både i udviklingslandene og i de industrialiserede lande.

Kvindens vilkår har på mange måder ændret sig inden for de sidste årtier. Mest markant er kvinders stigende deltagelse på arbejdsmarkedet i store dele af verden. Men globalt set giver en analyse af udviklingen i de sidste ti år ikke nogen anledning til at klappe i hænderne. Der er tale om stigende fattigdom blandt kvinder. Kvinders deltagelse i den demokratiske proces lader meget tilbage at ønske, ligesom det står sløjt til med kvinders andre rettigheder som f.eks. reproduktive og seksuelle rettigheder.

Vi er vidner til en feminisering af fattigdommen først og fremmest naturligvis i udviklings-

landene, men også i de nye økonomier i Øst- og Centraleuropa og såmænd også i den industrialiserede del af verden. Over 80 pct. af verdens fattige er kvinder. At ændre på denne situation kræver først og fremmest, at kvinder sikres lige ret til og muligheder for uddannelse og deltagelse i det økonomiske liv formelt og reelt.

Diskrimination af kvinder i uddannelsessystemet begynder i mange udviklingslande allerede i grundskolerne, idet piger enten aldrig får begyndt i skole eller bliver taget ud efter få års skolegang. Pigers og kvinders lige muligheder for uddannelse må derfor især sikres ved, at man fokuserer på primæruddannelserne – i øvrigt også noget, vi i dansk udviklingspolitik lægger meget stærk vægt på.

Ser man bort fra de nordiske lande, udgør kvinders andel af pladserne i parlamenter og andre politiske organer globalt set mindre end 10 pct. og i mange asiatiske og afrikanske lande under 5 pct.

Hvad betyder det for vores vurdering af demokratiseringsprocessen i disse lande, når man står over for, at halvdelen af befolkningerne således næsten ikke er repræsenteret? Det ser vi på med i hvert fald samme alvor som spørgsmålet om, hvorvidt der er flerpartisystemer eller ej, for reelt er det et spørgsmål om, hvorvidt der er repræsentativitet.

Lever disse lande så op til deres folkeretlige forpligtelser til at bekæmpe diskrimination imod kvinder ved at give dem de samme rettigheder som mænd i alle livets forhold? Det gælder rettigheder som lige adgang til uddannelse, sundhed, produktionsmidler, kredit og medbestemmelse i familiemæssige anliggender.

Hvis jeg på baggrund af placeringen som ansvarlig for Danmarks udviklingsbistand skal pege på nogle områder, vi særligt skal lægge vægt på som prioriteter på konferencen i Beijing, vil det derfor blive følgende:

For det første en kønsrollespecifik fattigdomsbekæmpelse, for det andet fremme af kvinders rettigheder, herunder demokratiske rettigheder, og for det tredje en befolkningspolitik, som sikrer kvinders reproduktive og seksuelle rettigheder.

Det er alle områder, som falder fint i tråd med strategien for Danmarks udviklingsbistand mod år 2000 og med vores politik for kvinder og udvikling, som også indgår i denne strategi.

Vores politik går generelt ud på at styrke kvinders rolle i udviklingsprocessen såvel ved at inddrage dem i projekter, hvor hele befolk-